

ПРИЛОЖЕНИЕ НА ВАРИЦЕЛНАТА ВАКСИНА В РАЗЛИЧНИ ДЪРЖАВИ ПО СВЕТА

Бацелова Х.¹, Н. Ватев¹, П. Соколов², М. Бацелова³, И. Валви⁴, А. Галев⁵

¹Катедра Епидемиология и МБС- ФОЗ, Медицински университет, Пловдив
²Катедра Орална хирургия – ФДМ, Медицински университет, Пловдив
³Студент IV курс, Дентална медицина - Медицински университет, Пловдив
⁴Стажант лекар, Медицински университет, Пловдив

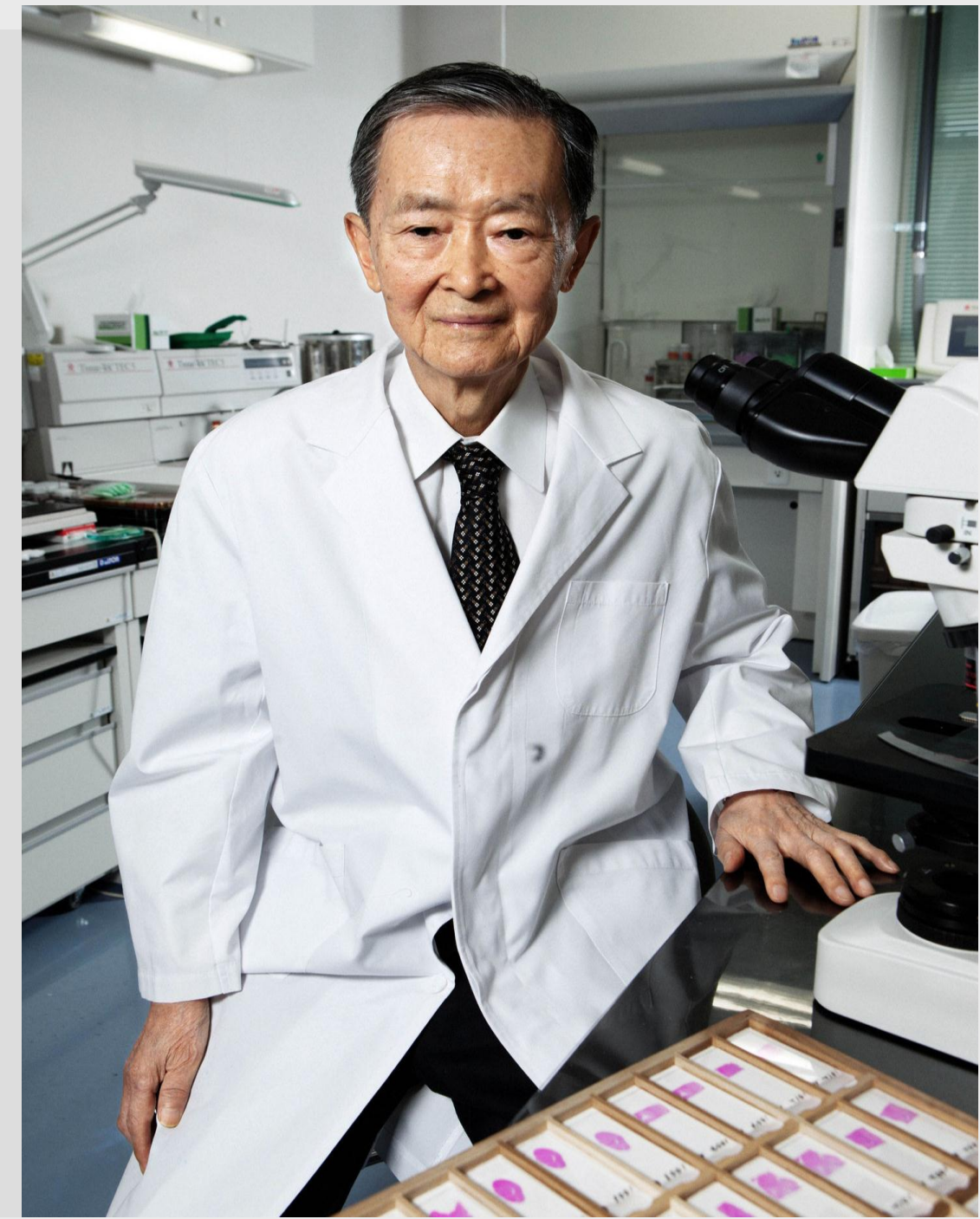
⁵Научно-приложен център по военна епидемиология и хигиена, Военномедицинска академия, София

ВАРИЦЕЛА

Варицела е остро инфекциозно заболяване, протичащо с остро начало, повишена температура, умерено увредено общо състояние и циклично развиващ се, придружен със сърбеж псевдополиморфен обрив (макули, папули, везикули, крусти).

Заболяването е една от най-често срещаните вирусни инфекции в детска възраст. При отсъствие на ваксина срещу варицела броят на заболялите всяка година е равен на кохортата новородени като 52-78% от случаите са деца под 6 годишна възраст и 89-95% се разболяват преди да навършат 12 години.

Ваксината срещу варицела е жива, атенюирана, щам ОКА. Създадена е през 1974 година от професор Такахаша. В САЩ е въведена в Националната имунизационна програма през 1995 г., а в Австралия през 2000 г. Включена е в имунизационните календари на 14 страни от Европейския съюз като задължителна или препоръчителна за различни рискови групи. Германия има най-голям опит в Европа с варицелната ваксина, започвайки през 2004 година с една доза моно ваксина на 11-14 месеца, за да преминат през 2009 година на комбинирана MMRV като втора доза на 15-23 месеца. В Турция двата био продукта са регистрирани и одобрени за приложение от 1999 г. В България няма регистрирана ваксина срещу варицела.

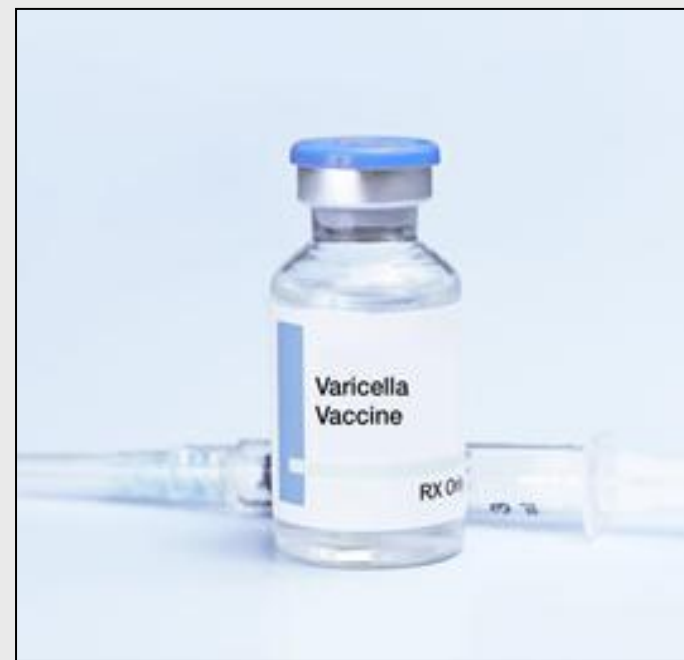

Приложение на ваксината срещу варицела

	Месец														Година									
	9	11	12	13	14	15	18	23	2	3	4	5	6	7	9	11	12	15	17	18	>= 19			
Австрия			VAR (1)													VAR (2)								
Белгия																	VAR (3)							
България																								
Хърватска																								
Кипър			VAR								VAR													
Финландия							VAR						VAR											
Франция																								
Германия		VAR				VAR				VAR														
Гърция		VAR					VAR				VAR		VAR										VAR (4)	
Унгария																								
Исландия																								
Ирландия																								
Италия			VAR										VAR											
Латвия			VAR											VAR (5)										
Лихтенщайн																VAR (6)								
Литва																								
Люксембург			VAR			VAR																		
Малта																								
Холандия																								
Норвегия																								
Полша	VAR																							
Португалия																								
Румъния																								
Словакия																								
Словения																								
Испания							VAR				VAR									VAR (7)				
Швеция																								
Великобритания																					VAR (8)			

СЗО препоръчва рутинната имунизация от 12-18 месечна възраст. Втората доза трябва да е с интервал от 4 седмици до 3 месеца. Както е видно от таблицата, някои държави прилагат втората доза на 4-5 годишна възраст.

Всяка държава може да прецени коя ваксина да прилага – моно или комбинирана MMRV. Рискът от фебрилен гърч при първата доза MMRV е по-висок отколкото при моновалентната ваксина срещу варицела. Когато MMRV се прилага като ревакцинационна доза, такъв риск няма.

1. Две дози с интервал минимум четири седмици.
2. Две дози при липса на предходна ваксинация или преболедуване от варицела.
3. За здрави контактни в дома на имунокомпрометирани болни и медицински лица. За подрастващи и възрастни без имунитет (след серологичен тест). Две дози от варицелната ваксина, с четири до осем седмици интервал.
4. Две препоръчителни дози за рискови групи. Жени, доказано серонегативни по време на бременност, трябва да бъдат ваксинирани след раждането с две дози .
5. Деца, които са получили първа доза от варицелната ваксина и не са заболяли, трябва да бъдат ваксинирани. Имунизирването на седем годишните деца (втора доза) трябва да започне от 1.01.2019г. Децата на шест години могат да бъдат също ваксинирани, ако са тръгнали на училище/
6. 2 дози с интервал от 4 седмици. За лица без данни за преболедуване от варицела (серологично изследване). В Италия и Латвия ваксината срещу варицела е със задължителен характер.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Ваксината срещу варицела, прилагана масово на населението, е сигурна мярка за ограничаване на заболяването, предпазване от усложнения и смърт. Ефективността и безопасността на моно или комбинираният био продукт са доказани при редица проучвания. Въвеждане на варицелна ваксина в имунизационния календар на Република България, ще наложи обмисляне приложението и на ваксината срещу херпес зостер на преболедували от варицела лица над 50 годишна възраст.

REFERENCES

1. <https://vaccine-schedule.ecdc.europa.eu/Scheduler/ByDisease?SelectedDiseaseId=11&SelectedCountryIdByDisease=->
2. Varicella and herpes zoster vaccines: WHO position paper, June 2014 – Recommendations Vaccine
3. Volume 34, Issue 2, 4 January 2016, Pages 198-199
4. ECDC GUIDANCE
5. www.ecdc.europa.eu